

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

MINUNG THINLUNG

ASILOAH

THLARAU THINLUNG THLALANG

(Hmanthlak Pahra in Tahchunhnak Langhter Mi)

Hi ca uk te hi France ram in 1732 ah a rak i thok i, Africa ram i Mission riantuannak i hmanawk ah Rev. J.R. Gschwend nih 1929 kum ah a sersiam than hnu ah holh phun 250 renglo in an leh i, "All Nations Gospel Publishers" ti mi bu nih Mission riantuannak ram 127 ah an phawt zamh hna. Hi ca uk te nih hin Profet Ezekiel nih , "Thinlung thar kan pek hna lai..... ka miphun nan si lai i, Kei cu nan Pathian ka si lai," tiah a rak ti bang khan, Miphunkip biaknak phunkip a rak bia mi hna kha thlarau biakbuk le thawngthabia biatak chungah a hruai hna (Ezekiel 36:26-28).

COPYRIGHT

ISBN 1 - 919352 - 01 - 8

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

(Reg. No. 1961/001798/08)

MINUNG THINLUNG

PATHIAN BIAKINN ASILOAH SEHTAN

RIANTUANNAK HMUN

(1 John 3:4-10)

Hi cauk na rel tik ah hin, mah le mah i bihnak thlalang a si ti in ruah awk a si lai. Zumlotu na si zongah, Khrifa na si zongah, Khrih zumlotu na si zongah, hnulei tawlh mi na si zongah, Pathian i an hmuh ning te in nangmah le nangmah nai hmuh lai. “Minung nih lenglang in nan zoh, Kei cu thinlung tu ka zoh” (1 Sam. 16:7). Pathian nih cun kan sining taktak kha a hmuh.

Sehtan cu lih vialte pa a si. Amah cu muihnak siangpahrang fapa, le hi vulei pathian a si i, ceu nak vancungmi bantu in aihleng i, nu le pa he lam pengah a hruai tawn hna. A tu chan zongah hin hlanlio chan bantu in zultu deu Khrih zultu bantu i ai hleng mi tampi an um. Khuaruahhar awk a si lo, zeicah tiah amah Sehtan hrimhrim cu pei ceunak vancungmi bang cun aihleng ko cu (2 Kor 11:13,14). Sehtan, vulei pathian, nih cun minung cu muihnak chungah a erh khumh hna i, Pathian nih a dawtnak hna siseh, an nih khamhawk ah Jesuh a thihnak siseh an hmu kho lo. (2 Kor. 4:4). Misual vialte le a zumlotu vialte hi Thlarau lei in a thi mi le Pathian lei ah mitcaw an si. Hi vulei thil tha lo nih hin a uk hna (Efe. 2:1-2). Lam khatkhat in an mit au ter i an tlaunak dirhmun luat ter khawh lo ahcun, zungzal rawhralnak lei an

panh ko. “Ka soal bal lo”, a ti mi cu amah le amah ai hleng a si ko. Cucaah, “Pathian Fapa cu hi ruang thengah hin pei a rung langh cu, khuachia i a tuah mi hrawh awk ah,” (1 John 3:8). “Cucaah Pathian ahcun i pe u. Khuachia kha doh u law anzam tak ko hna lai. Pathian naih u law anih nih an naih ve hna lai.” (James 4:7,8).

Hi cauk na rel i a hmanthlak hna na zoh tik ah hin nangmah thinlung umtuning lila nai hmuh khawh ko lai. Pathian ceunak kha na thinlung umtuning i hrauhsak ter law, na sualnak hngal law, thuppheng hna hlah. Zeicahtiah Pathian bia nih, “Sualnak kan ngei lo, kan ti ah cun kanmah le kanmah kan i hleng i, biatak kan chungah a um lo. Asinain, kan sualnak Pathian sin i kan phuan ahcun, a biakam a zulh ko lai i, a hman mi a tuah ko lai. Kan sualnak a kan ngaihthiam lai i, sualpalhna vial te in a kan thenh ko lai (1 John 1:1-10)”. “Jesuh , a Fapa thisen nih sualnak vialte in a kan thianh”.

Nangmah cu Sehtan asiloah Pathian nih an uk, sualnak sal asiloah Pathian sal na si. Sualnak nih an uk ah cun i pheh bak lo in, Pathian tu au. Jesuh Khrih thawngin luatnak an pek ko lai. Amah cu misual kawh awk le, Sehtan le sualnak thawnnak kan cung i a um mi hrawh dingah a ra mi a si. Amah cu kan khamhtu a si. Nangmah cu Pathian, a thlithup thil le ziaza le ruahnak vialte a hngal dih tu a si. Pathian sin in na sining le na tuah mi vialte na thuh khawh ding ze hmanh a um lo. Zeicahtiah, “Pathian nih kan hna a ser i

zeitindah hna sertu Pathian nih cun thei lo in a um khawh lai? “Kan mit a ser i zeitindah mit sertu nih cun hmu loin a um khawh lai?” (Sam. 94:9)

“Bawipa nih vawlei cung dihlak hi naihte in a bih ko, thinlung in amah ai bochan mi hna bawmh awk ah” (2 Chan 16:9).

“Minung kar hlan kip hi a ngiat. Zeibantuk muihnak hmanh Pathian nih misual hmu kho lo tiangin a thup kho tu an um lo” (Job 34:21-22).

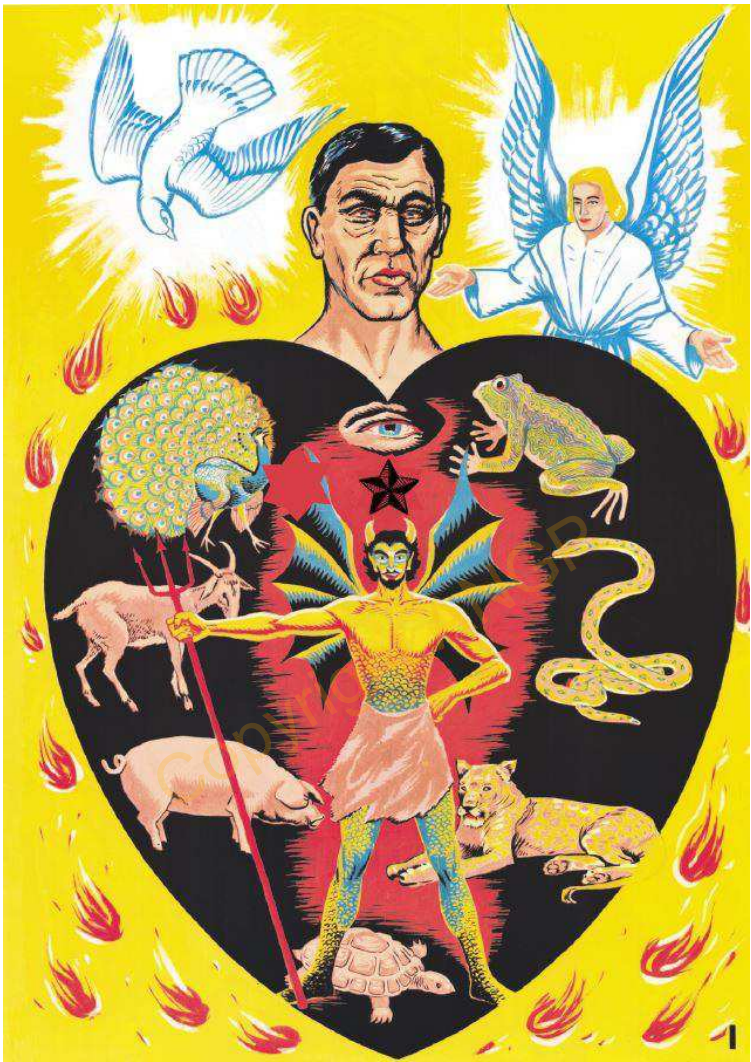
“Asinain Jesuh nih an nih cu á zum hna lo, zeicahtiah a hngalh dih ko hna” (John 2:24).

Cucaah, “ an sualnak ngaihthiam a si mi hna le an palhnak ngaihthiam a si mi hna cu lunglawm mi an si. Bawipa nih sual a phawt lo mi hna le hlenthawinak vialte in a luat mi cu lunglawm mi an si” (Sam. 32:1-2).

Hmanthlak Fianternak

HMANTHLAK PAKHATNAK

Hi hmanthlak nih a hmuhsak mi cu vulei titsa mi, misual, Bible ca nih “Misual” a ti mi thinlung a si. Cu thinlung cu vulei cung thil thalo le, thisa duhnak le minung titsa nih a

1. MISUAL THINLUNG

hiar mi nih a uk mi thinlung kha a si. Hi hi thinlung chung i a hmanthlak dik, Pathian i a hmuh ning te a si. Mit au nawi hrianhruan le sen remrum hin zu ram Phungthlukbia 23:29-33: “Ahodah chimpit vansangin a um tawn? Ahodah a ngaih a chia tawn? Ahodah mi he ai si tawn? Ahodah bia a ngei tawn? Ahodah ze i ruang lo ah hma a ing tawn? Ahodah mit sen remrum in a um tawn? Zu a camhmi, rim thar he cawhmi zureu a hneksak lengmangmi kha an si. Hrai chungah sen kirker tein a um i tleu dildel tein a lang i Vun dolh ah nal ngaiin lanh. A donghnak ah cun rul bantukin mi a cu i ping-er sivai batukin mi a henh”.

Hmanthlak chungah hin, a lu tangah mipa thinlung cu sarua phun kip a khat in an um kha an lang. Cu hna cu minung lungchung i sualnak a phunkip hmuhsaknak an si. Minung lungthin cu sualnak phunkip i a hmunpi le an i semnak a si. Pathian nih a Profet Jeremiah ka in, “Minung lungchung cu a ho nih dah a hngalh khawh hnga? Zei dang vialte nak in a zer bik; damh khawh ti lo tiangin a zaw” tiah a kan chimh (Jeremiah 17:9).

Jesuh hrim zongnih a fekter “thatlonak ziaza a tuah ter tu ruahnak tha lo kha chunglei a lung chungin a chuak mi an si: nu le pa sualnak tehna, fir tehna, mi thah tehna, vancung pa duh tehna, hakkauh tehna, thatlonak a phunphun tuah tehna, lih chim tehna, zuanzam tehna, mi nahchuak tehna, mi congoih tehna, lungpuam tehna, ningcang lo khuasak tehna - hi thil thalo vialte hi minung chunglei in a chuakmi

an si i minung a thurtertu cu hi hna hi an si,” tiah a ti (Mark 7:21-23).

1. AWTAW - awtaw ai dawh ning hi mi vialte nih uar cio asinain, hi ka i minung thinlung ah hin cun, porhlawtnak sualnak can ah a dir. Lucifer, ceunak vancungmi a rak si mi nih hin, porhlawtnak ruangah a dirhmun a sung i, Pathian ral Sehtan ah a rak cang (Isaiah 14:9-17; Ezekiel 28:12-17).

Porhlawtnak cu Hell ram lai fangin a hung i, lam phun kip in ai lang. Micheu nih an rumnak, an fimthiamnak hna; Hnipuan thatha he lang ngai in an i thuamhna hna; an i khih ngerh mi thi le hlawn hna, Isaiah 3:16-24 nih a chim bangin, an i porhlawt pi hna. Mi cheu nih an phun hram, chuahkehnak hna, an nunphung hna an thawnnak hna an i porhlaw i “Pathian nih mi lung puam (Porhlaw) mi cu a doh hna i, mitoidor mi cu a vel kha a peh hna,” ti kha an philh diam ko. (1 Peter 5:5). Pathian nih mah porh le porhlawt cu a huat ngaingai (Pungthlukbia 8:13). Porhlawtnak nih rawknak ah mi a hruai i, uan thlarnak nih tluknak ah mi a hruai” (Proverbs 16:18).

2. UICO - Uico nih titsa hiarnak, nun thian lo nak le nu le pa sualnak dik lo a hmuhsak. Hi sualnak pawl hi chanthar, can hnu nungah hin a karh tuk hrinhran i, Jesuh nih kum 2000 hrawng lio i a rak chim chung mi -can hmanung ah cun Sodom le Gomorah bantuk an si te lai-ti mi a dik zia hi kan hngalh awk a si ko. Hi nun ning dawh lo tuk nih hin nu le pa he a tlaih hip hna i, biaknak lei minung hna le cawnnak

inn chung tiang a luhhnawh hna lawng si lo in, hi chiatkhatnak nih hin zohnak ruam ngei lo in, Baisikup, lam nak hmun le ca hnawmtam le lam phun kip in mi lungthin chungah a luh hnawh hna ca ah, Pathian i sualnak nganpi i a ruah mi hi, chanthar nun ning kal hmangah a cang ko. Mino relcawk lo hna nih an nun ning hruaitu i an hman mi hna cu baisakup le an ca rel mi hna an si i, a donghnak ah cun hnahnawhnak le lung rawknak le ningzahnak ah a chuah pi hna. Tlonlen thalo, nun dawh lo mi baisakup fidi (film stars) hna hi chantharmino hna i an i zoh chun khun mi an si hna. lamnak inn zong hi tlonlen chia aithoknak an si. Pathian minung zohchuntlak Joseph (Gen. 39) le midang hna cu zohchun awk ah in an ruat ti hna lo. Lai phung um kan pi pu hna hmanh nih khan tang dang kai (va, nupi cung i midang i duh) cu sual ngan tuk ah rak chia hna kaw, chanthar mi fim ai ti mi hi fakpi in sual an kan phawt hnga i, biacaih nak ni ah kan nih sual phawtu dingah an dir te ko lai. Pathian nih nu le pa sualnak hi lente bang i celh dingin kha hrial ko u. Nan pum cu Thiarau thlarau biakinn a si kha nan hngal lo maw? Cu Thlarau cu nan chungah a um i Pathian nih an pekmi hna a si kha nan hngal lo maw? Nannih cu nanmah ta nan si lo, Pathian ta nan si (1 Kor. 6:18,19); “Cucaah Pathian biak inn a hrawk tu cu Pathian nih a hrawh ve lai. Zeicahtiah Pathian biak inn cu a thiang mi a si i, nanmah kha Pathian biakinn cu nan si” (1 Kor. 3:17).

3. VOK - Vok nih hin zuram saram sualnak a sawh. Vok cu saram hnawmtam ngaingai a hmai chuak thil poh a hnawm

tam he, hnawm lo he a dolh duah mah mi a si. Cu bantuk in thinlung sual nih cun nuncan hnawmtam lei i mi a hruai mi, ca uk hmanthlak le ca hna kha kathaw ngai in a dolh duah mah ve. Cun, Pathian a nung mi biakinn a si ding mi pumkha, eidin thalo, zuk hnawm phun kip in he chet maw tiah kan hnawm tamh. Kuak zuk le bing le rit khawh mi a phunphun hman hi, cuhlan vialte nak in a zual deuh ngai ngai. Cubantuk thil sal i a tla cang mi hna cu Pathian thawwnak lawng nih a chuah khawh hna. Biaknak a upat mi tampi hna, biakinn chung i kuakzuk thil thalo, Pathian serhsat tluk nawn ah a rel pah mi hna nih hin, a biakinn taktak (an pum) va khut hluahmah tu cu poisalo ngai in an tuah ko cu e! Apostle Paul nih “Pathian biakinn nan si i, nan chungah Pathian Thiang thlarau a um kha nan hngalh! Cucaah Pathian biakinn a hrawktu cu Pathian nih a hrawh ve hna lai” (1 Kor. 3:16,17, 6:18,19).

A awr tuk mi cu Pathian mithmuh ah zoh chia a si. Kan nunnak caah a ei mi kan si, ei awk caah a nung mi kan si lo. Rawltam cu rawl thianghlim te ei in khim khawh a si, awr tu cu “ka pe, ka pe” a ti zungzal.

Awr cu a riam kho lo, a cim bal lo. Biakam hlun phung ningah cun mi awr le zuram mi cu lungin cheh that ding a si (Deut 21:18-21). “ Zurem le miawr cu sifahnak an phan lai. Na tuah mi cu ei le in lawng asiahcun Puanchia tlek naihruk tuan ko lai” (Prov. 28:7). Mirumpa mi awr le a thisa hiarnak sal a si mi pa cu a thi i Hell ah fahnak fakpi tuar in a um kha

thei peng ko. Zu din a chiatnak cu chim len hman a hau lo. Poisak lo dingah cun a ti tuk. Pathian nih a Bia ah fiang te in a kan chimh mi cu “ Zu ram mi nih cun Pathian pennak an co lai lo” ti a si. Zu cu rawl zong a si lo, lung a molmawk ter i a ding mi cu zohchia in an cawlcang nun thianhlimnak an ngei ti lo i, fimhrin te in an tuah bal lo ding mithah lainawng tiang zong an agamh ko. “Ritnak zu hi, i siknak a si i, zu rit cu hruh a si (Prov. 20:1)

Zu a chuangtu le a zuartu zong, Pathian hmai ah, a dingtu tluk in an sual ve. Pathian bia nih “nan lo cang, zureu thawl lei i minthang hna, zu ser le zu lap ton i zat ngei lo hna” (Is. 5:22). ”Na hawi le cuna rit ter hna ina din ter hna ca ah, na cungah chiatnak tlung ko seh” (Hab. 2:15). “Mi tha lo mi nih cun Pathian pennak cu an co lai lo ti nan hngalh ko. Nan mah le nanmah kha i hleng len hlah u, misual mi le siasal a bia mi le, vacung pa duh mi le, nu le pa sualnak a tuah mi le, mi thil a chut mi le a hak a kau mi le zuri mi le mi congaih a hmang mi le mi fir a si mi hna nih cun Pathian pennak cu an co lai lo” (1 Kor. 6:9,10).

Mihring sualnak cu palh awk an tha lo. Hi hna hi cheu khat an si. “Nu le pa sualnak te hna, a tlurhnawm mi thil te hna, siasal biak te hna, doih le camh te hna an si. Pakhat le pakhat an i ral i, an i do, an i nah chuak, an thin a hung, an mah zawn cio lawng an i ruat i, an i then, ziar an i ngeih, zu an ri, an au an khuang i, cubantuk thil dang tampi kha an tuah” (Gal.

5:19-21). “Zuri hlah u, zu cu nanmah hrawktu lawng a si ko; thlarau tu khan khat deuh u” (Efe.5:18).

Jesuh nih thlarau in ti a hal mi hna sin ah hi ti hin sawmnak bia a chim. “a ti a hal mi pohpoh cu ka sin ah ra hna seh law ra ding hnaseh” (John 7:37-38). “a ti a hal mi pohpoh ra tuah u hi ka ah hin ti a um cawknak, phaisa a ngei lo mi pohpoh ra tuah u. Rawl kha i cawku law ei tuah u, ra u law mitsur zu le caw hnuk kha i cawku hna u, a man zehman pek a hau lai lo!” (Isa. 55:1). “Keimah nih ka pek mi ti a ding mi poh cu zeitik hmanh ah an ti a hal than ti lai lo. Ka pek mi ti cu a chungah cerh ah a cang lai i, cerh nih cun nunnak kha a pek lai” (John 4:14).

4. CHUNGKUH (chungchep) - chungkuh cu tha thut le nawl ngeih lei ah ti hniam hnuam le doih le aih hmuhsaktu a si. Nawl el hi, doihaih tluk in a chia (1 Sam. 15:23). “A tha a thu i riantuan a zuam lo mi cu amah le amah ai that a si, a khuaruah mi dihlak cu saduh an thah lawng kha a si ko” (Pro. 21:25,26). Joshua nih Israel mi kha hitin hin a ti hna, “hika ah hin zeituah lo in um hlah u, khulrangin va kal u law vai lak u” (Biac. 18:9). Minung sining cu a tha i, Pathian thil ri i laknak ah a khul a fum ngaingai. Jesuh nih “kutka bi ah luh i zuam ko u” a ti (Lk. 13:24). “A kawl mi nih an hmuh lai” (Matt. 7:8). “Vancung pennak cu tong hmang lo i khua a sa mi hna nih cun lak an timh” (Matt. 11:12).

Kan thlarau nunnak ca le khamnak kong he ai pehtlai mi thil ah a daithlang mi cu thihnak a si ko. Thlacam a kan donh, Pathian thil thuk kawl a kan donh, Pathian biakam a rumnak cohlan zong a kan donh, rawknak ah mi a kan hruai ko. Pathian nih na thinlung a tu i an hal tik ah, Sehtan nih “thaizing deuh ah, asilole can dang deuh ah” a ti. Vanchiat ah cun can tha dang cu a chuak ti lo zong a si kho, Khrih le a khamhnak co lo in na thi hnga. Pathian nih “nihin Pathian aw nan theih ah cun, nan pu pa hna nih Pathian an rak doh bantuk khan nan lung thawng hlah u” a ti (Heb. 3:7,8). Tuhnu can rem deuh an hngak i a phanh fawn tung lo ca ah mizeizat dah Thlarau in khamhnak do in a thi cang hna hnga? Thaizing timi nihi na ngeih mi thil a si lo hih.

Chungkuh phaw hi cawhthiam pawl nih doih aih riantuannak ah an hman tawn mi a si bantuk in, hi ka ah hin Pathian tu bochian lo in, kuttial zoh le hmailei thil a chimchung tu hna ai bochan mi hmuhsaknak a si. Abikin zawtfah can, harnak ton can le ngaihchiat lungkuainak ton can ah hin, Pathian nung auh i, vanchiat, vanthat heitihna, bedin haw tu hna i bochan lo dingin a kan chiah. Zeicahtiah “Bawipa nih minung cu a kalnak ding lam ah a hruai” ti a si. (Sam. 37:23). “A zaw mi an um maw? Khrifa upa kha au seh law, chiti tuh hna seh law thlacam piak hna seh. Zumnak in thlacam piak mi nih mi zaw kha a dam ter lai i, Bawipa nih damnak a pek than lai i, sualnak a tuah mi cu ngaithiam an si lai, cucaah nan sualnak cu phuang u law, pakhat le pakhat nan dam khawh nak hnga thla i cam piak u” (James 5:14-16).

Pathian nih Israel mi kha hitihin nawl a pek hna, “nan biakthengah nan fa le kha khangh thawinak ah pe hna hlah u; nan mi hna cu be din (hmai lei kawng chim chung) le doih le aih tuah ter hna hlah u, mithi thlarau zong auh ter hna hlah u, Bawipa nan Pathian nih hi bantuk thil fihnung hna hi a huat hna (Deut. 18:10-12). “Khualipi lenglei ah cun, mi hrokhrawh le, doihaih a hmanngmi hna le, sualnak tuah a hmanngmi hna le lainawng mi hna le siasal bia mi hna le, tuahnak in siseh bia holh in siseh lih a chim mihna cu an um” (Bia. 22:15).

“Khawvang le camhthiam mi sin ah va kal hlah u. Nan kal ah cun, phung ningin nan thur lai. Keimah cu Bawipa nan Pathian cu ka si” (Lev. 19:31). “Kuttial zoh thiam hna le camhthiam mi hna a awn a au mi hna kha hal hna u ti ah mi nih an in ti hna lai. Nan leh ding ning cu. Bawipa nih an cawnpiak mi hna kha ngai ko u. Thitlawng bia kha ngai hna hlah u-an chin mi nih zei hman an that hnem hna lai lo, ti ah nan leh hna lai” (Isa. 8:19-20).

Hi caukte na rel lio ah hin. Pathian na sin ah bia a chim a si, na sualnak mer tak in na nunnak amah sin i pek awk ah an auh a si. Sihmansehlaw, chungkuh thlarau na chung i a um mi nih cun thil dang a phunphun na lung i thleh taktak rih lo ding hna, phannak lungsiaherhnak a phunphun hna a chuah pi ve lai. “Krihfa taktak ka si ah cun, ka chung le ka hawi kom nih zei tin dah an ruah hnga? Lam nak hmun hna i nuamhnak a phunphun hna i va tel ti lo ding cu zeitin dah a

si hnga? “tibantuk hna in Jesuh Khrih chung i um a rum ning a daihna kharuahhar, lunglawmhnak ka i, chim khawh lo mi, a sunparnak le lawmhnak in a khat mi nuncang hmunhnak tu hmu lo in (Jesuh na chung i na um ter tik ah) na sungh ding thil le nuncan, na ngol ding thil, hna tu na ruat hna lai. Minung hawi hmai zoh le thih tihnak nih khan Sehtan sal ah an chiah. Sihmansehlaw Khrih cu, na chan chung thih tihnak sal in au luat ter tu dingah a ra tung! (Heb. 2:14-15). Nawl ngaihna ah an fun ter tu Thlarau nih cun na lung an khon ter tuk ca ah na thinlung cu chung kuh phaw bantuk in a hak lai.

5. PAWLAI - cu a hrang i a sual ngaingai mi saram a si. Huatnak, thin hunnak le ingchiatnak nih minung thinlung cu a uk ca ah voitampi lai nawnnak a chuahpi tawn. Can tlawmpal cu na thin sum na i zuam tawn lai na in, a puah in a hong puak than tawn. Cucu na lung chungah a um ko ti kha pom law, Jesuh sin ah an luat ternak hnga hal. “Nathin hun ter hlah, hnahnawhnak lawng a chuah pi ko” (Ps. 37:8). “Thinunnak cu a sual i mi hrawktu a si” (Pro. 27:4). “Nathin sum i zuam., lung chungin mi uam peng hi hruh a si” (Eccl. 7:9). “Thinunnak te hna, lung chiatnak te hna, huatnak lungthin te hna cu nan hlonh hrimhrim awk a si” (Kol. 3:8).

Mi relchia nih thiltha lo tuah ngamhnak ding caah zu an din tawn, asinain cu cu “rul sivai in tuah mi zu bantuk a si” (Deut. 32:33). Teirul cham hi misual thinlungah cun a thlum. Sihmansehlaw,” nangmah naidawt bantuk in na inn pa na dawt

lai” (Mark 12:31), “na ral na dawt lai” (Matt: 5:44) a ti. Pathian nih kan cung i mi sualnak kan ngaithiam hna ah cun, kan sualnak zong ngaihthiam ve ding in bia a kan kam (Matt. 6:12). A hmai a chia i a vuihram zungzal mi thlarau ca Pathian nih a huat. Duhnak fihnung thi chuah ding le raltuk ding duhnak hna cu minung lung chung i a um mi an si, cu ca ah cun daihnak le remnak taktak kha khumh a si ah cun, a hmun kho lai.

6. RUL - eden dum ah khan Eve kha rul nih a hlen i, Pathian le minung kar i a um mi dawtnak thlum le i hawi komhnak kha a chah. Sehtan nih hin Adam le Eve Pathian he i rem te i an um le, vulei cung thil vialte uk tu an si a hmuh tik ah, a nah a chuak ngaingai. Cu nahchuahnak lungthin cun an i rawk nak ding khua a khang i Pathian le minung pehtlaihnak cu a chah. Cu nahchuahnak thiamthiam cun minung le minung karlak zongah i, mi i nuam niak mak i an um mi kha an i hrawh piak tawn hna. Nahchuahnak nih mi lung chungah thil tha lo a luh ter i lai nawnnak tiang a chuah ter. Nu le va kar lak ah a sual khun “Lunghrinnak nih hin mi cu an thin a phawk hna i, tei rul an i cham tik ciammam ah cun ze i hmanh an ngan ti lo”. (Pro. 6:34). Chawleh chaw hrawlnak ah siseh ze i dang nun lamtluan ah siseh, fahnak, temhinnak le huatnak chimkhawh lo a chuah pi. Pathian riantuantu Pastor, evangelist le Pathian rian a phunphun a tuan mi lak hmanh ah, Pathian nih an hawi le a hman deuh hna an hmuh tikah nakchuaknak in an luat kho hlei ve lo. An nih zongan i ralrin khun awk a si. A thiangmi

Pathain dawtnak, kan ca i Thiang thlarau thawngin a kan pek mi tu hin an i khah ter deuh awk a si (Rom. 5:5). Cu ti asilo ah cun, an riantuannak cu nahchuahnak nih a chiat chuah dih ko lai.

7. UTLAK - hi ka ah hin hakkauhnak le phaisa duh tuknak, sualnak vialte hram, kha a hmuhsak (1 Tim. 6:10). Congo ram i utlak phunkhat cu hngerhte a ei leng mang i, a paw a kuai i a thi tawn an ti. Mi hak kau tuk mi cu, sifak bawmh lei ah an kut samh an siang bak tung lo, chawva hmuhnak a si poh ah cun a ding, ding lo zong an hual fawn tung lo. Jesuh hrimhrim nih “Hi vulei ah hin nan chaw khong hlah u, rungrul le cicik nih an ei khawh i mifir nih an baoh i an fir khawh. Cu nak cun vancung tu ah khin nan chaw va cu khong hna u, rungrul le cicik nih an ei kho hna lo i, mifir zong nih an fir kho fawn lo. Zei cahtiah nan chaw a um nak ah nan thinlung zong a um zungzal ko lai” a ti (Matt. 6:19-21). Achan kha sui le ngun le hnipuan a tlaihchan tuk caah a chungkhar dihlak in lungin thi lak in an cheh hna kha (Joshua 7). Jesuh zultu Judah Iscariot zong kha a phaisa duhtuknak nih a Bawipa a zuar ter ca ah, ai awk i a thi. A tangka le a sui hi a tha lo hrim cu a si lo ; a duhtuknak thinlung, minung chung i ai thup mi tu kha a tha lo mi cu a si.

Miphun le dir hmun huallo in, minung thong tampi hna nih lakkhat lo i rum an duh tuk ruangah, phe an i kah, lawngnak a phunphun an i celh i, anmah le an chungkhar nunnak dihlak chungah chiatnak an i phurh tawn. Fawi tehlek i rum duhnak

nih hin firnak hna, lainawngnak hna, mah le mah i thahnak hna a chuah pi tawn. Hakkauh le phaisa duhtuk nak nih hin hawi tampi a ngei-minthan duhnak hna, nawl ngeihnak hna hi an si. Nawl ngeih duhnak cu-uknak lei nawl ngeih duhnak zong, rumnak i mi cung i ei hmuar duhnak hna, biaknak lei nawl ngeih duhnak Pathian nak in khri fabu dawt deuhnak, mah bu a si lo mi paoh zeirellonak hna (Mark 9:38). Jesuh nih, “ralring te in um u law, hakkauhnak vialte in i veng u, zeicah tiah minung nunnak cu chaw le va in ser a si lo” (Luke 12:15). Mirumpa tuanbia hitihin Bible nih a chim “minung pakhat a rawl vui a tha ngai mi lo a ngei mi a rak um. Cutikah a lungchung in, ‘ka rawl vialte chiahnak ding hmun ka ngeih ti tung lo. Zeidah hmun ka tuah ah a tha hnga? Hihi ka tuah lai: Ka rawl ruk kha ka theh hna lai i anmah nakin a ngan deuhmi kha ka sak hna lai. Cuka ah cun ka rawl le ka thilri dang vialte kha ka chiah hna lai. cun keimah le keimah cu ka thawh lai i, Mi vantha pa! Kum tampi caah a za in thil tha vialte cu na ngeih cang. Cucaah nuamtein um ko cang, ei law nuam tein um ko cang, ei law ding law i nuam ko, ka ti lai,’ a ti. Sihmanhsehlaw Pathian nih a thawh i, ‘Mihrutpa, tuzan hrimhrim ah hin na nunnak cu an in lakpiak lai i na khonmi thilri nangmah ca i na khon mi hi a ho nih dah a co kun lai? a ti,” tiah a ti. Cun Jesuh nih cun a biadonghnak ah, “Hitihin pei anmah ca lawng i chawva a khong cuahmah i Pathian hmuhnak i a rum tung lomi cu an si,” tiah a ti (Luke 12:16-21). “Mi pakhatkhat nih vawlei hi a ning piin co sehlaw, a nunnak sung tung sehlaw, zeital a miak hnga maw? Miak hlah” (Mark 8:36). “Cun Jesuh nih

a zultu kha a thawh hna i, “Hi caah hin pei nunnak ca i nan herhmi rawl le nan pum ca i nan herhmi rawl le nan pum ca i nan herhmi hnipuan kongah nan lung rethei hlah u kan ti hna cu. Zeicahtiah nunnak hi rawl nak in biapi deuh ngaingai a si i pum hi hnipuan nakin biapi deuh ngaingai a si. Langak khi zoh hmanh hna ngat u, thlaici an tuh lo, rawl zong an tuan lo..... asinain Pathian nih a cawm ko hna.....Nannih cu va nakin a let tampi in pei nan sun deuh cu.....Cucaah ei awk le din awk rumro kha ruat in lungrethei in um hlah u. Zeicahtiah hi thil hna hi cu vulei mi nih an khawlhawl a ti tawnmi hna an si ko. Nan Pa nih hi thil hi nan herh hna ti cu a hngalh ko. Cucaah amah Pennak cu biapi vialte hi an pek ko hna lai tiah a ti. Tuurun hmete hna, nan thinphang hlah u! Zeicahtiah nan Pa nih pennak cu nanmah kha pek an duh hna. Nan ngeihmi thil kha zuar hna u law tangka cu mikha then hna u. A tet kho lomi phaisa bawm kha i zalh u law vancung ah nan ro kha khong hna u, khika ah cun mifir nih an fir kho hna lo i rungrul nih an ei khawh hna lo caah a zor lei an panh bal lai lo. Cun nan ro umnak ah nan lung zong a um zungzal ko lai,; tiah a ti” (Luke 12:22-34).

8. SEHTAN - lih vialte le lih chim mi vialte pa hi sual dingin a kan forhtu le thinlung a uktu cu a si. Jesuh nih, “nan nih cu nan pa khawchia fa nan si i tuah nan duhmi cu nan pa duhnak kha a si. Amah cu a hramthawk te in lainawng a rak si. Biatak kha zeitikhmanh ah a tanh bal lo. Zeicahtiah a chungah biatak zehmanh a um lo. Lih a chim tikah a tuah tawn zungzalmi kha a tuah a si ko, zeicahtiah anih cu mi lih

chim a si i lih vialte pa a si (John 8:44). Lih hmete hi a nganpi he ai tluk ko, lih cu chim mi a um, tial mi a um, tuah mi a um. Mi ziathiam cu mi lih chim a si zeicahtiah asilo mi kha sibantuk in ai um ter. Pathian cu lih a chim kho lo cu bangin Khrifa zong a si (Titus 1:2). “Amah he hawikomnak kan ngei kan ti tung i cu bu i muihnak chung i kan um tungah cun bia he tuahnak le mi lih chim kan si” (1 John 1:6). “Uico bantuk a simi hna le eih thiammi hna le horduhcuaimi hna le lainawng mi hna le siasal biami hna in siseh tuahnak in siseh lih a chimmi hna kha cu, khuapi lengah cun an um lai” (Bai. 22:15). “Pathian nih lih a chim lengmang mi tette le u le nau karlak i remlonak a tuahtu kha a huat” (Pro. 6:19).

9. ARFI - nih minung chung i chia tha thleidannak thinlung kha a hmuhsak. Hi ka ah hin a hnawm lam i a sual, sualnak a tuah hramhram pengnak nih cun a thih ter, a sualnak in a mit a caw cang i, thleidan thiamnak a ngei ti lo. Hi bantuk thinlung sual hi daiziar zongin a um men ko lai. Lung rethei zongin a um lai i mawh chiatnak ding can ah ai sawlhphelh i, vasawlh phelh ding can ah mawh chiat a hmang. Thin lin i dep bangin a thi i, zumnak a chuah tak ca ah theih khawhnak a ngei ti lo. Lih chim thlarau hna kha an nawl a ngaih i, khuachia cawnpiaknak tu kha a zulh, hlen hmang mi mi hrokhrawl cawnpiaknak tu kha a ngai (1 Tim. 4:1,2; Heb. 10:22).

10. MIT - Pathian mit nih thinlung chung i thil a cang mi vialte kha a hmuh dih. A mit ceu sin in zei hman thuh khawh

ding a um lo ca ah minung lung chung nih a thli in a ruah mi le ai tinhmi vialte zongin a hmuh dih. Na tuah mi thil tha lo cu, zan a muihnak bik asizongah, tupi chah bik chung i a si zongah, hor thuk bik chungah asi zongah Pathian nih cun a hmuh dih ko. (Hmanthlak chung i mi zong hi mai mit au ning te in a ngui ve).

11. MEI LEI TETE - thinlung vel chum i a um hna hi, Pathian dawtnak mi soal thinlung a kulh tu an si. Pathian nih hin soalnak cu a hua tuk ko na in minung cu a dawt tuk ca ah mi pakhat a thih hi a sianglo i, a soalnak hi mer tak sehlaw nung seh ti tu a duh (2 Pet. 3:9). Jesuh cu misual khamh awk ah a ra. vancung khua ah misual pakhat ai ngaichih mi cungah lawmhnak a um (Luke 15:7). Hi mei lei tete nih hin Jesuh, "Pathian fapa, vulei soalnak a kalpitu" (John 1:29), thisen zong a hmuhsak.

12. VANCUNGMI - hi Pathian bia hmelchuhnak a si. Pathian nih hlen a si cang mi le soalnak thilrit a phur mi kha bia ruah a duh hna, cuti cun an soalnak cu an mer tak i an thinlung chungah a ceunak le dawtnak an hong lut kho hnga.

13. THURO - hi thiang thlarau can i a dir mi a si. Pathian thlarau nih Pathian kong biatak le soalnak le a ding mi thil le Pathian bia caihnak kong kha a langhter (John 15:26). Hi ka ah hin Thiang thlarau cu thinglung lengah a um. Soalnak i a uk mi chung ah cun a nih cu a um kho lo.

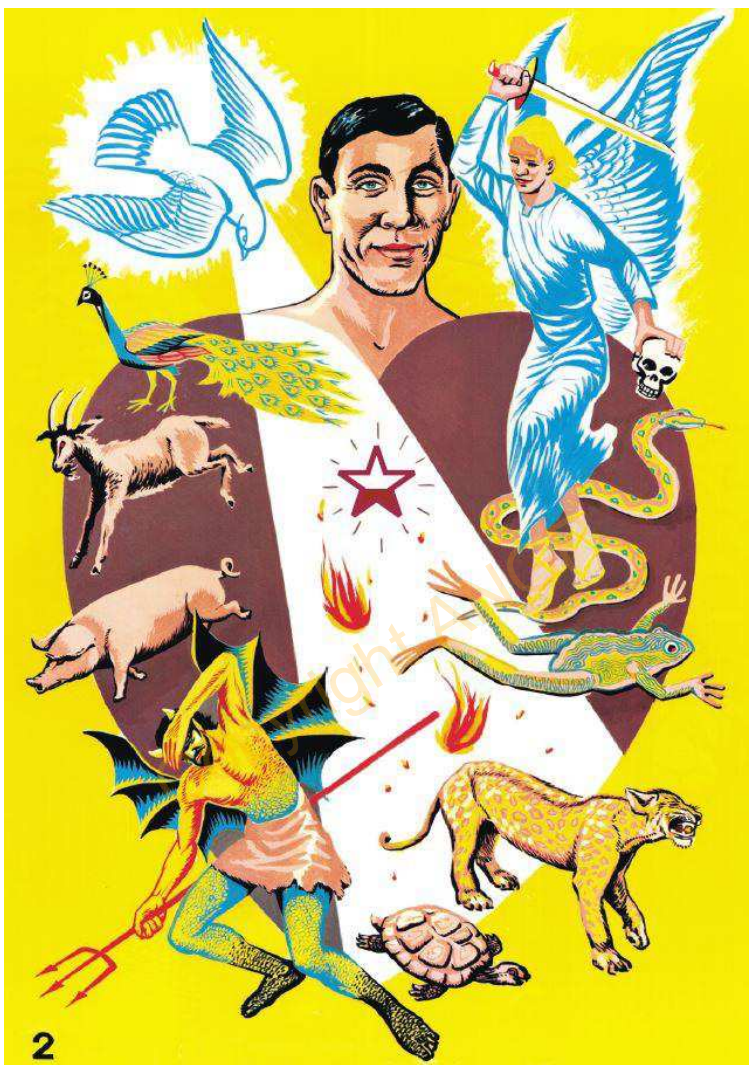
Hi hmanthlak chung i thil umtu ning hi na si ning he aikhat sual ah cun, Pathian cu au ko, na thinlung cu hong law, A bia ceu cu luh ter. “Bawipa Jesuh cu zum law, khamh na si lai” (Lam. 16:31). Pathian nih na thinlung thlen piak i thinlung thar le rualnak thar in pek a duh taktak ko (Eze. 11:19). Cucu hmanthlak pahnihnak ah fianter a si.

HMANTHLAK PAHNIHNAK

Hi hmanthlak nih hin ai ngaihchih i Pathian kawl hawl ai thok mi thinlung kha a hmuhsak. Vanmi nih vainam, Pathian bia “a nung i a thawng, vainam kaphnih harnak in a har deuh, thinlung le thlarau ai tonnak tiang, ruhkhua le thlik ai tonnak tiang hlang lak in a cheu kho mi, minung duhnak le a thinlung ruahnak vialte zong a thleidankhawh dih” (Heb. 4:12) mi cu ai put. Pathian bia nih cun “sualnak man cu thihnak a si” (Rom. 6:23) ti le, “mi vialte cu voikhat an thi cio lai, cu hnu ah Pathian bia caihnak a si lai” (Heb. 9:27) ti kha a hngalh ter than. “Misual mi le zumlotu hna umnak cu mei le kaat in a kang mi meidil chungah a si lai” (Bia. 21:8)

SUALNAK AIHNGALH MI THINLUNG

Van mi nih a kut khat lei ah luruh ai put. Hihi mi vialte kan thi dih lai ti kha misual mi hngalh ter nak caah a si. Hi kan pum, kan duh ngaingai mi le, kan thuamh, a duh mi ti rawl kan duh piak le kan zoh khen kan muai tam mi hi a thi lai i,

2

2. SUALNAK AIHNGILH THINLUNG

a thu lai i rungrul nih ciam lak in an ei lai na in kan thlarau tu cu zungzal in a nung lai i nikhat khat ah cun Khrih hmai ah, a bia ca ih awk ah a chuak te lai (2 Kor. 5:10).

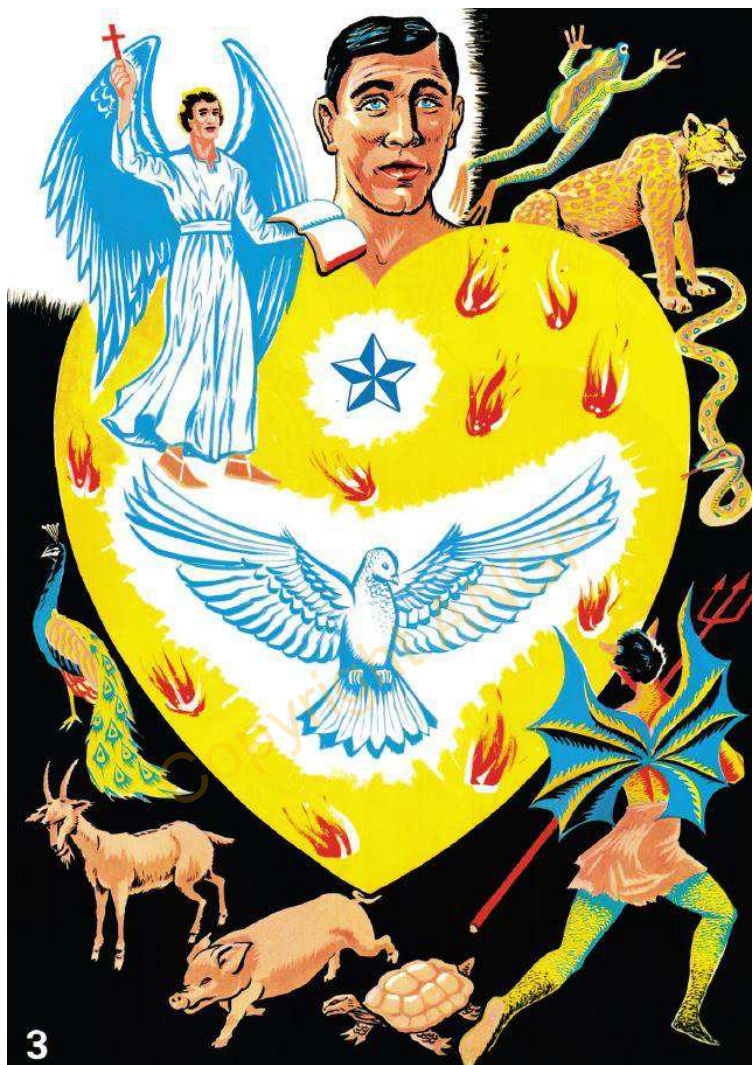
Hi ka ah hin misual nih Pathian bia kha ngaih hram a thok i Pathian dawtnak lei ah a thinlung a hun mi kan hmuh. Thiang thlarau nih sualnak in amuih in amui mi a thinlung chung kha ceuh hram a thok. Pathian ceunak a lung chungah a rung lut muihnak vialte kha a thawl dih hna. Sualnak hi ka i saram phunkip mui i suai mi cu a kal a hau cang . Cucaah dawt mi ca rel tu, vulei ceunak a si mi Jesuh kha na lung chungah luh ter law, muihnak le muihnak i a cawlcanghna vialte cu an kal hrim hrim ko lai, hmianthak i a um ban tuk hin, Jesuh nih, “Kei cu vulai ceunak ka si. Keimah a ka zul mi paoh cu nunnak, ceunak an ngei lai i muihnak chungah an um ti lai lo” (John 8:12) a ti. Nangmah thawnnak le fimnak le minung hawi fimnak cun na lungchung i a ummi sualnak kha na thawl kho bal lai lo. A fawi bik, a rang bik asallo bik mi lam cu ceunak a si mi Jesuh luhter a si i, sualnak a si mi muihnak cu a kal hrim ko lai. Thlapa arfi te hna nih hin zan mui lak ah an kan bawmh ngai ve ko na in ni a chuah ngai ngai ah cun, muihnak le ceunak hme deuh vialte cu an lo dih tawn. Jesuh hi dinnak ceu a si. Jerusalem khua biakinn chung i a valuh ah khan thil a zuar mi le ai caw leng mang mi kha a thawl dih hna. Tangka thlengtu hna le laileng a zuar mi cabuai vialte kha a leh dih. “Ka biakinn cu thlacamnak inn a si lai tiah Pathian nih a ti, ti ah cathiangah ai tial. Sihmansehlaw nan nih nih mifir thuhnak kua ah nan

ser” a ti hna (Matt. 21:13). Na lungthin cu Pathian inn si dingah ser a si. A chung i um i, thianter dawhter i, ceunak le dawtnak le lawmhnak in khah ter a duh. Jesuh cu kan suahnak ngaihthiam ding lawngin a rat a si lo, sualnak thawinak le uknak tangin khamh awk le luat ter awk ah a ra. “Fapa (Jesuh) nih an luat ter hna ah cun nan luat taktak ko lai (John 8:36).

HMANTHLAK PATHUMNAK

Hi hmanthlak nih hin misual biatak te in ai ngaichih mi thinlung um tu ning a kan hmuhsak. A tu cu a sualnak a ngan ning, fih a nun ning le Jesuh a thih hnawh chan vialte kha thate in a hmuh cang. Vanmi, Pathian bia, nih a hmuhsak mi vailamtahnak a von hmuh tik ah a lung a khuai, a sualnak a tamtuk mi cungah lungchung taktak in a chuak mi ngaihchihnak thukpi nih a tuam. Pathian dawtnak lianngan, Jesuh Khrih in a lang mi a hmuh tik ah a thinlung cu a kuai i a zor dih. A bik in Jesuh Khrih Pathian fapa cu amah aiawh ah vailamtaknak cungah thih aisiannak khan a sualnak vialte lak piak kha lungtak te in a duh ko ti kha a vung fiang chin khun.

Jesuh cu kan sualnak ruangah tuknak hri in an tuk hling lu chin an ching thirkhenh in a kut le a ke an khen i, vailamtahnak cungah thi ti kha ai ngaih chih misual thinlung chungah thuk khun le fiang khun in a lang, Cuticun a thinlung le a nunnak kha a dih umnak in thlan a hung si. Pathian bia

3. AINGAIHCHIH MI THINLUNG

a von rel tik ah amah le amah kha thlalang bih bangin a von i hmu i, Pathian sin in ze i tluk hla dah a pial cang i ze i tluk in dah a nawl a rak ngaih lo-ti kha a fiang chin leng mang. Ngaihchiatnak le lungkuainak nih a khuh i, a thinlung Pathian hmai ah mithli he a von bung h tik ah Jesuh nih a von nai h ve. **“A fapa Jesuh thisen nih kan sualnak vialte a thian ter”** (1 John 1:7) ti a von i hngalh tik ah Pathian dawtnak le daihnak kha a lung chungah an ra lut. “Thinlung thi ang ka chungah ser law, zumhtlak mi thlarau thar ka chungah chia ko, maw Pathian” (Sam. 51:10). Pathian bia nih, “Toidor mi le ai ngaihchih mi cungah kai lawm i a ka tih i Ka nawl a ngai mi cungah kan lawm” (Isa. 66:2) a ti. Thi ang thlarau nih Pathian bia kha a lung chungah a fian ter, “na raltha ko ka fa! Na sualnak cu ngaihthiam na si cang” (Matt. 9:2). Vailamtahnak le Jesuh thisen vailam cungin a luang mi a zoh tik ah, hi vialte hi amah ca ah tuah a si kha a zumh i, a sual thilrit pi kha lak piak a si. Zeicahtiah Jesuh nih kan mah in hnga mi teminnak kha tuar cang, kan sualnak ru angah hlian a tuar, thil tha lo kan tuah mi ru angah tuknak a in i, “Bawipa nih kan dantatnak cu a cungah a tlun ter” (Isaiah 53).

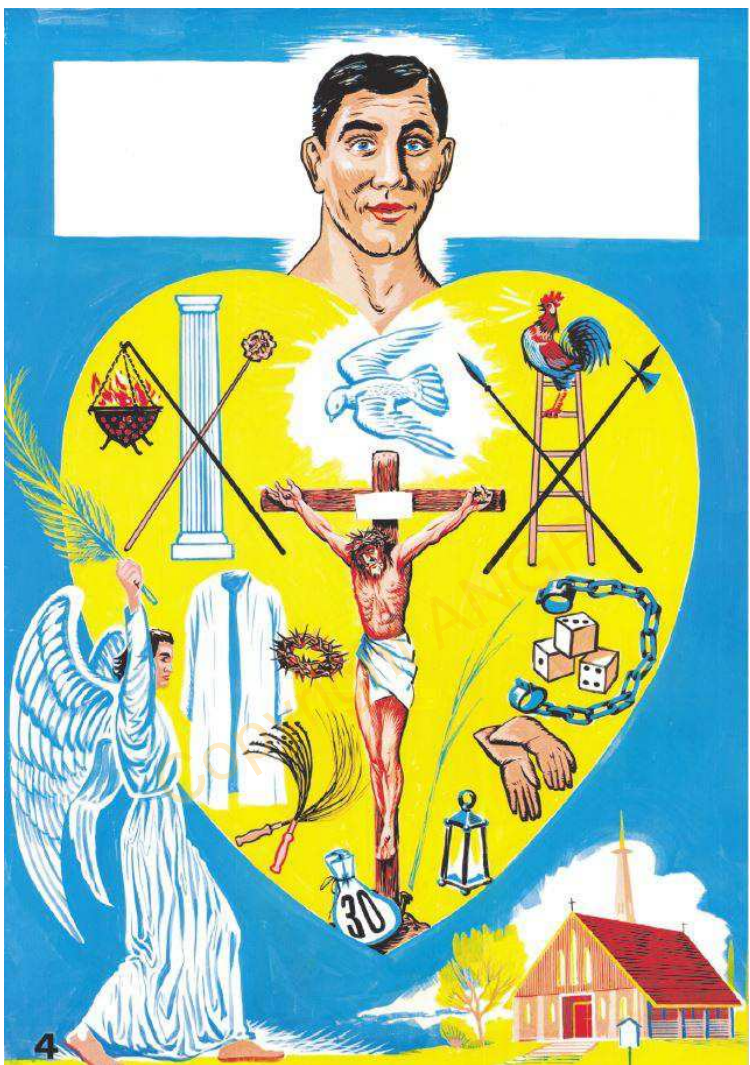
Pathian dawtnak le Thi ang thlarau nih thianter cangmi thinlung cu an uk. Jesuh a zumh tik ah khan, a sualnak hna cu ngiathiam an si cang ti kha a von hngalh, a thinlung chungah Pathian fapa Jesuh Khri h thisen nih a sualnak vialte in a thianh cang ti kha a hung fiang (1 John 1:7). Jesuh Khri h a zum mi vialte (thlarau) in an thi ti lai lo. Nuncang

hmunhnak an ngei lai ti zong fiangte in a von hngalh cang (John 3:16). “Zeicahtiah kan raithawinak i a thihnak nih a kan luat ter cang, cu kan sualnak kha ngaithiam kan si cang ti nak a si” (Efe. 1:7). Minung si ning a duhnak vialte kha “a kan daw hmasa tu” (1 John 4:19) ca in nun le a riantuan duhnak thinlung nih a von thlen cang. Vulei le vulei thil tu daw ti lo in Pathian thil tu kha fakpi in a tlaihchan duh cang.

Hi ka hmanthlak ah hin sualnak aiawhtu saram phun kip hna kha cu lengah an um dih i Sehtan tu cu an umnak thing te kha a thlah siang lo i luh nak khoi ka tal in a um rih hnga maw tiah a mer hnawh peng. Cucaah cun pei Bawipa Jesuh nih thlacamnak in ralring te i um ding le, Sehtan cu kan sin in zam diamnak hnga rak doh peng dingin ralringnak a kan pek cu (James 4:7).

HMANTHLAK PALINAK

Hi hmanthlak nih hin a hmuhsak mi cu Khrifa daihnak tlamtling a hmu cang mi, kan Bawipa le khamhtu Jesuh thihnak thawng in zungzal hmun mi khamhnak a hmu cang mi, “kan Bawipa Jesuh Khrih vailamtahnak lawng ai porhlawt pi cang i, cu vailam thawng cun vulei cu kan caah a thih cang i, kan nih zong vulei caah kan thih ve cang” mi thinlung kha a hmuhsak (Ga. 6:14). Jesuh vailam i a thihnak cu kan nih zong “sualnak ah kan thi i, dinnak caah kan nun cang” (1 Peter 2:24) nak hnga caah a si. Khrifa cu vulei he pehtlai in a thi cang mi a si. “Thiang thlarau kha nun i hruai ter i

4. KHRIH HE THIHTI

pumsa hiarnak diriamh ter lo ding” (Gal. 5:16,25) in nawlpek kan si.

Hnipuan vialte dih in an kenhchihnak thing le, an tuknak saphaw hri hna kha hi ka ah langter a si. Kan sualnak ruangah dantatnak a in, zeicahtiah “a in mi dantatnak in damnak kan hmuh” (Isaiah 53:5) in Herod le a ralkap rual nih an deh cawh, an tuk hnu ah, hling in tah mi luchiin kha an chinsui in ser mi Bawi lu chinchinh ter lo in Siangpahrang thiang thunh tu siloin fonghreu kha a kut ah an put ter. A hmai ah nehsawhnak in an i kun ter i, “Judah Siangpahrang cu saupinung ko seh” an ti. Cil an chak i funghreu kha an i lak i a lu ah an tuk. Cuticun ningzah vialte le serhsat vialte an hlimh dih in vailam i tah awk ah an kal pi (Matt. 27:27-31).

Amin men khrih, thla zong a can ve ko mi, Bawipa zanriah zong a ei ve tawn mi, hla zong a sa ve leng mang tung i, an sualnak le an nun ningin Pathian fapa vailam ah a khen than nolh tu mi tampi kan um (Heb. 6:6). “Bawipa Bawipa a ka ti mi poh vancung pennak ah an lut dih thleng lai lo, ka pa vancung khua i a um mi nih tuah hna seh ti a duh mi a tuah mi lawng an lut lai”(Matt. 7:21-27).

Hi hmanthlak ah hin Judah tangkabawm kha kan hmuh. Judah Iscariot nih Jesuh kha ngun tangka sawmthum ah a rak zuar. Phaisa a duh tuknak nih cun a thinlung a uk dih i, zeidang a ruat kho ti lo. Meiin le cikcin hi Jesuh a tlaitu ralkap hna nih an hman mi thil an si. Camcawh fung hi

ralkap hna nih Jesuh puan i phawtnak i an hman mi an si. “Ka hnipuan kha camcawh fung khiah in an i then” (Sam. 22:18). Jesuh sin in a thil vialte cu an in cuh dih ko na in Amah tu cu an hlawt. “Hi pa hi kan Siangpahrang si dingah kan duh lo” an ti.

A tlangpi in minung nih hin Pathian sin in thluachuahnak phunkip kan duh, van ruah vialte, ni ceu tha vialte, asinain an Bawi le an Pathian si dingin a riantuan le an nunnak amah kut i ap cu an siang fawn lo! mi tampi caah cun Pathian cu harnak can i bawmtu ca i a tha mi ceo khi a si ko.

“Fei in a hnak an chunh i ti le thi a chuak colh” (John. 19:33-37). Ar khuan hlan ah Peter nih voithum tiang Jesuh cu” ka hngal lo tiah ai pheh asinain a hnu ah ai ngaihchih tuk i nguingui thlak in a tap (Matt. 26:69-75). Hmur ka le tuannak in na thinlung Jesuh sin ah ka pek ti ah mi hmuh in na phuang bal maw! Asiloah mi nih an ka theih soal lai-ti ah zahpi phun hna in na um maw? Jesuh nih “mi ze i hmanh nih zapi theih in keimah ta an si nak an phuan ah cun vancung kapa hmai ah cubantuk cun ka ti ve lai. Asinain zapi hmuh in a ka hlawt ah cun vancung ka pa hmai ah ka hlawt ve lai” (Matt. 10:32,33).

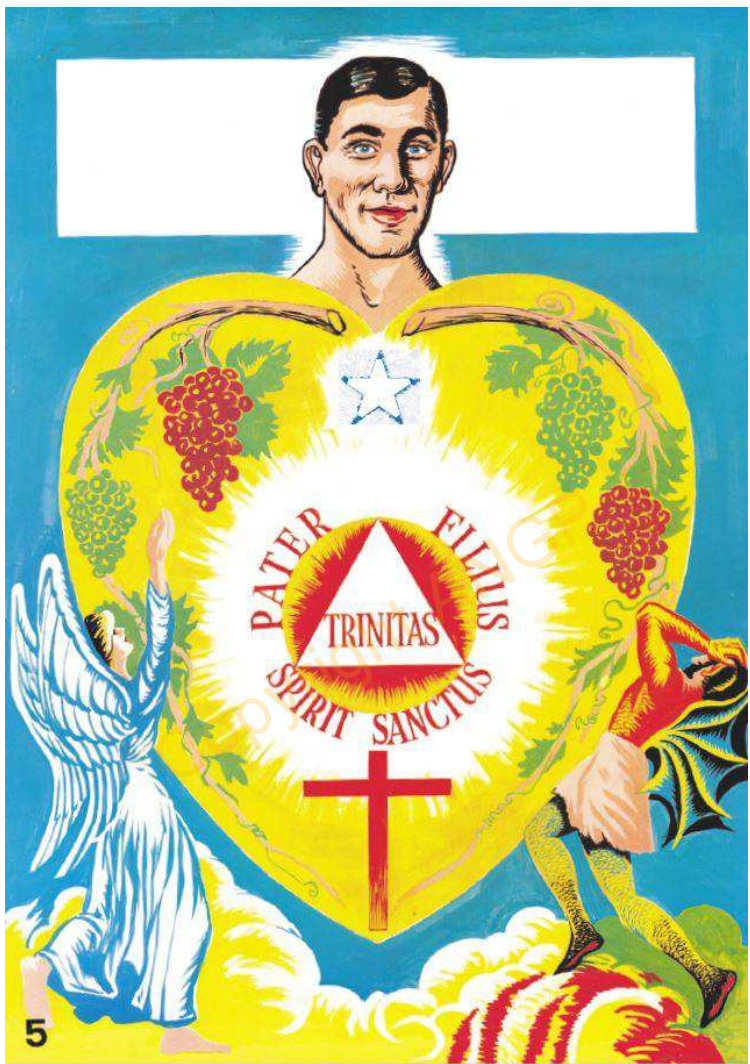
Jesuh nih, “mi ze i hmanh a vailam ai put i, ka neh hnu a ka zul lo mi cu ka zultu si awk ai tlak lo” (Matt. 10:38) a ti. Lungpi Jesuh Khrih ah huhphenhnak a hmu mi cu mi lunglawm an va si dah!

“A hmun mi lung Bawi Jesuh
Na chungah ka thuh ter ko
Fei chunhna na hnak chungin,
Ti le thisen chuak mi nih
Ka sualna vialte dam ter in
Ka thenh seh an hmual vial in”

HMANTHLAK PANGANAK

Hi hmanthlak nih misual thinlung thian ter cang mi, Pathian vel ngeihnak le zangfahnak in khamh cang mi kha a hmuhsak. Hi thinlung hi, Pathian Fapa le Thiang Thlarau thum komh Pathian i a bia in le a umnak ah ai cangcang. Bawi Jesuh Khrih nih a biakam bantu in “a ho hmanh a ka daw i, ka cawnpiak ningin a ngai mi cu, ka pa nih a dawt hna lai i, ka pa le keimah cu kan ra lai i, asinah kan um lai (John 14:23). Pathian nih minung cu Jesuh Khrih thawngin thluachuah a pek hna i a thlircawi hna (Luke 1:52).

Hi thinlung cu Pathian biakinn taktak ah ai cangcang. Sualnak cu thawl a si cang. Saram phunkip, Sehtan, lih vialte i an pa, nih a uk mi na hmun ah khan Thiang Thlarau, biatak thlarau thinlung chung i a um kha kan hmuh. Sualnak ci thlahnak hmun si ti lo in ai dawh ngaingai mi, thei tha phunkip a tlai mi dum bantu a si cang i, thlarau thei tha phun kip, dawtnak, lawmnak, daihnak, toidornak, thinsaunak, zangfah thiannak, thatnak, zumhtlak sinak, mah i teikhawhna le thiltha dang Pathian le minung hmai ah duhnung a si mi nunning te hna

5. PATHIAN BIAKINN

kha an tlai cang (Gal. 5:22-23). Atu cu a tlai thami a tlai mi, misur ruang taktak, ka Bawipa Jesuh Khrih i a nge cu a si cang. Hi thei tha tlai khawhnak bia thli cu Khrih he peh camcin in a um hi, a si i, Khrih le bia cu a chungah an um (John 15:1-10). Amah cu Thiang thlarau in tipil pek le khah ter a si cang caah minung sining le a hiarnak vialte kha a tei khawh i a thah khawh cang (Gal. 5:24). Thiang thlarau nih anih a hruai cang ca ah minung sining nih a hiar tawn mi kha tuah ai tim ti lo (Gal. 5:16). A mit hmuh mi, a theih mi le a hngalh mi ningin a nung ti lo i, zumhnak tu in a nung cang. Zeicaah “vulei kan teinak cu kan zumnak hi a si” (1 John 5:4). Jesuh Khrih kan Bawipa a rat than zaulainak ruahnak nih khan a thazang a thawn ter. Pathian dawtnak a nunnak nih a ton i cu zungzal in a hmun mi a si.

“Thinlung a thiang mi cu mi lunglawm an si. Pathian kha an hmuh lai” (Matt. 5:8). Siangpahrang David cu a rum ngaingai i ral vialte a tei dih ko hna na in ral tuknak ngan bik cu a lung chungah a um ti kha a hngalh i, thlarau lei i a chambau ning a hngalh tik ah hitihin thla a cam, “ka chungah hin lungthin thiang ka serpiak law, nawl a ngai mi thlarau thar ka chungah chia ko” a ti. (Ps. 51:10). Mi zeihmah nih amah thinlung ai thlenh kho lo, thinlung thar zong aiser kho fawn lo, David bantuk in lung thlennak taktak he Pathian a fuh i, lungthin thar serpiak dingin a nawl lawnglawngah a si ko. Pathian nih hin na nunnak ah thil thar tuah a duh ko. Nangmah thatnak hnipuan, thleknak ai ting lo mi, va belh leng mang mi nih khan cun Pathian umnak tlak taktak hmun thiang cu a ser

kho hrimhrim lai lo. Nangmah bawmhtu cu a duh i ai ngaih ngaingai fawn. Zeicatiah “ti thiang kan theh lai i an thur ter tu na siasal hna le thil dang vialte khan kan thian ter lai. **Thinlung thar le ruahnak thar kan pek lai. Na thinlung, lung bantuk i a hak mi kha kan lak piak lai i nawl ngai mi thinlung kan pek lai. Ka thlarau kha na chungah ka chiah lai i,** nawlbia le phung kan pek mi vialte kan zulh ter lai” (Ezek. 36:25-27). Hi hi biakam thar cawnpiaknak, Pathian nih Jesuh Khrih a fapa thawngin a kan pek mi cu a si.

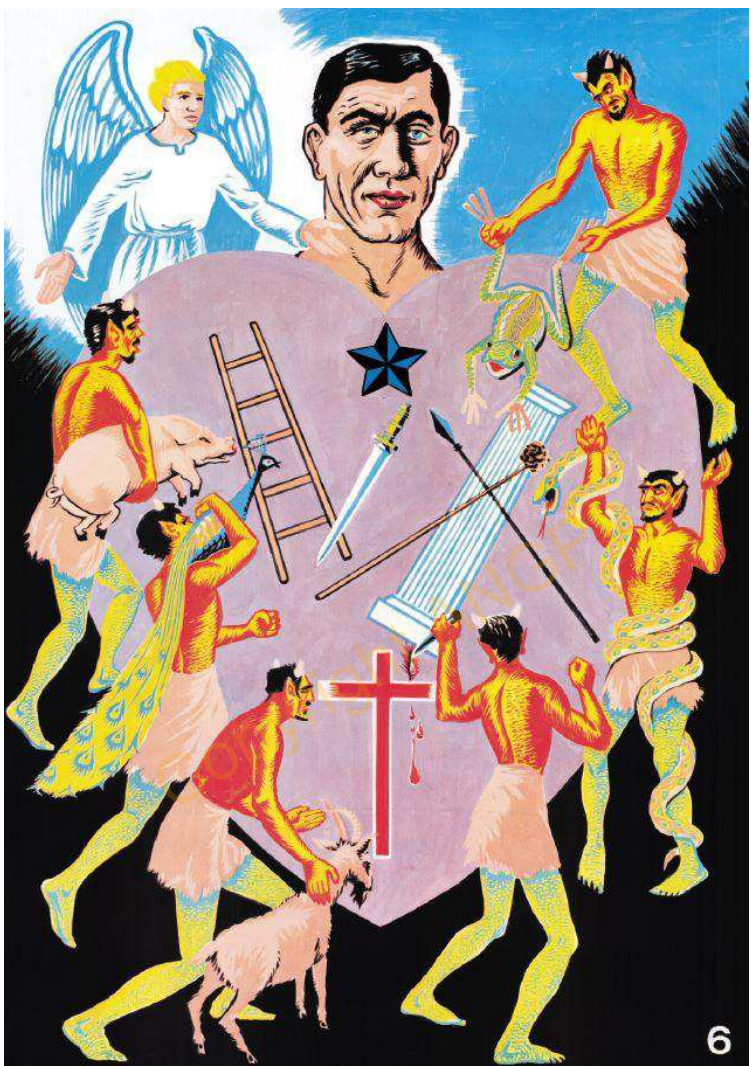
Hi hmanthlak ah hin vanmi a hong lang than. Vanmi hna hi “Bawipa a upat mi hna kilveng dingin le thinlung chungin aw a nihchanh awk caah thih (rian pek) an si” (Sam. 34:7; 91:11; Dan. 6:22; Matt. 2:13; 13:39; 18:10; Lam. 5:19; 12:7-10) .

Sehtan zong thinlung kam te ah a dir peng ve, a inn thing chung i lut than khawhnak can tha bawh in. Hi ruangah hin ralrinnak pek kan si. “Hliphlau te in um u law i veng peng u! Nan ral khuachia cu chiandeih hrum hluahmah bangin ai chok i seh awk a kawl peng ko hih” (1 Pet. 5:8). Voitampi cu ceunak vanmi bangin ai hleng tawn, a daithlang deuh mi Pathian fale hna kha, vulei thisa duhnak in a tukforh hna, a phetnak le a ngian in Pathian mi thim hna hmanh kha hlen a timh hna. Sihmahsehlaw kan doh peng ahcu khuachia cu kan sin in a zam ko lai (James 4:7).

HMANTHLAK PARUKNAK

Hi hi cu hmanthlak ngaihchia, hnulei a tolh mi pa thinlung hmanthlak a si. A mit khat lei ai chinh-a khrifa nun a kik i ngut hram ai thok ti nak a si. Ai au mi mit khat lei ve nih hin vulei he i duhnak lawng zahhngal lo in a ngia ve hoi. A chunglei ceu hna cu an maw dih i, Khrih he tem in ti a rak duhnak thinlung hna cu sawn dih cang. Tukforhnak a phunkip nih an zual i, doh um lo in duhsak te in zulh hna. Pathian aw tu ngai lo in khuachia nih ngian a phunphun in ruahnak a pek mi le a kamm mi bia tu hna kha a ngaih duh hna. A vai pumh pah ve rih ko hman ah a lung chung i vulei thil a tlaih channak kha biaknak puan in a thuh ceo khi a si a lung chungah Pathian dawtnak a rak um tu kha cu a kik ko cang. Lung thleknak bel thei lo in lam pahnih karlak ah ngangko in a dir. Vulei lei thil kha ai celh cang i Pathian dawttu cu ai titer mi lawng a si cang. A lung chung arfi, a chia tha thleidannak lung, cu a dul, vailamtahnak zong kha mithmai panh te i put si ti lo in hnon mi thil rit ah a cang. A zumhnak hninh hram ai thok, thlacam in Pathian he i pehtlaih a ngol, a thinlung um tu ning zeitin a si zong a poisa ti lo i cuticun a thinlung kam te in a rak bawh peng ko mi khuachia ca ah hmun rem a von i ser ziahmah. Pathian mi le fa he i komhnak in misual le mi tha lo le he i komh ah khan ai nuam deuh cang.

AWTAW, porhlawnak hnukhurhnak, zongluhnak a hong kawi than ve. Pathian vel thawng lawnglawng in kammh a si nak kha a philh a si theu lai cu, a porhlaw mi khrifa ah a cang

**6. TUKFORHNAK IN LUNGTIN
AITHLENMI**

than. Zu din duhnak nih in khar a vonkingh i luh ai tim ve. Zeimaw can sunglawi ni pakhatkhat ah, hawikom soal pawl he an vai tong i, phundang zongin an ka ruah soal lai, ei ti bantuk, mizeirua lo hna maw, hawikomh thiam lo hna ka chang soal lai hei ti phun, zel maw can i voihnih va tongh cu ze i pi pa va poi lem hlah tiah Sehtan hlemnak bia hna a va i zumh i a va din ve. Thlarau nun he ai rem lo mi duhnak, hiarnak hna an hong chuak. Capoh thurhnawm hna ah a von i nuam, hmanthlak tha lo zoh hna a hmang hawi tha lo komh zong a hmang, lamnak inn hna zongah a kal titsa nuamhnak hmun hna ah a kal; khuachia ruahnak pek mi voikhat voihnih va soal tham cu khamhnak a dawn lo! Vulei pei a si hi! ti mi hna a thinlungah an lut i ai zumh.

A hman ah cun, sualnak vate run kan lungchung i an hong zuan cu zeitawh ah a tha lo mi a si ko. Asinain cu vate run cu kan zam ter hna i kan chung i bu kan ser ter hna, fa hrin kan duh hna ah cun kan soal ko. Khuachia cu na hngete na pek soal ah cun na kut phah ningpi in a tlaih lai i, na thinlung le na thlarau kha Hell ah tlalak in an hnuh lai. Cucaah Pathian i fakpi in ralrinnak a kan pekmi cu thisa thawn lio i hiarnak hrial i, sualnak lente i celh hrimhrim lo ding kha a si. Zei muisam i an rat hmanh ah. Jesuh sin ah tli ko-an khamhtu le an hupphengh tu a si.

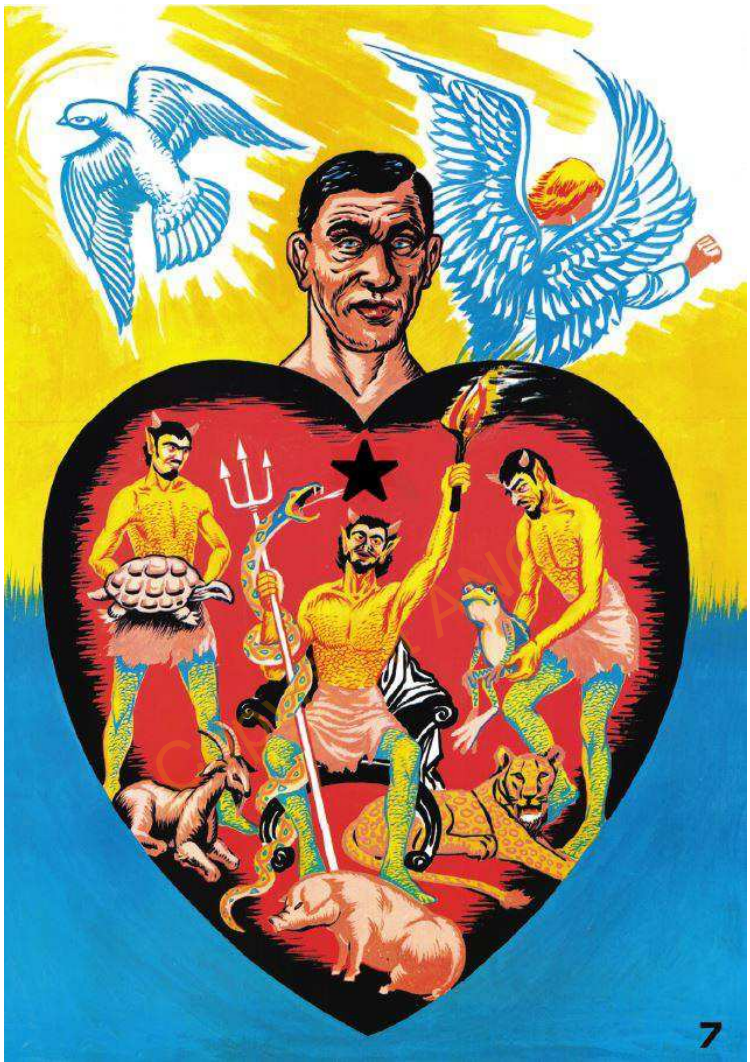
Mipi, namte in thinlung a chun mi nih hin, khrifa a serhsat i ze i a rel lo mi a langter. Lih le hrokhrawl le dangnalnak in khrifa thinlung kha an chunh-cucu lungthin ai then mi nih

cun an tuar kho lo. Pathian nak in minung a tih deuh ca ah minung sal ah a tha i Pathian sin in lam hla pi ah a choi. Ingchait le thintawi nih harnak ton lio le lungdonghnaek ton tik ah an chuah hnawh i a chungah an um. Nahchuahnaek rul zong kha hawi dang hlawh tlinnak an von ton can ah a thlite in a rak lut ziar mar ve. A can ceo luh hnu ah cun huatnaek le porhlawtnaek a chuah pi colh.

Phaisa duh tuknaek thinlung zong, Jesuh chim mi, “i ralring u law tukforhnaek chung i nan tlaknaek hnga lo thlacam u” (Matt. 26:41), kan ngaihlo ah cun fawite in a lut ve fawn ko. “Ka dir kho ko tiah aa ruatmi cu a tluk sualnaek hnga lo i ralring seh” (1 Kor. 10:12). “Pathian nih an pekmi hna ralthuam vialte kha i hruk u, zeicahtiah khuachia hlennaek kha nan doh khawhnaek hnga caah” a si (Efe. 6:11-18).

HMANTHLAK PASARIHNAEK

Hi hmanthlak nih hin hlan ah Pathian ceunak chungah a rak um cang i, van laksawng zong a rak co mi, Thiang thlarau zong a rak co cangni, a zumhnaek a hlawt than i hnulei ah a tolh than mi thinlung hmanthlak kha a hmuhsak (Heb 6:4). Thawngthabia ti mi biatak chimh a si ko na cohlang duh lo in lung thlennaek a ngei bal lo i a nunnak Pathian a pe bal lo mi thinlung hmanthlak zong a si. A lung a hak i, Pathian aw a theih zongah a ngai duh lo mi cu, amah zuam in thlen i zuam len hmansehlaw a chia chin lengmang tu a panh ko lai.

7

**7. HNUPIL MILE LUNGKHONG MI
THINLUNG**

Hnupil mi hna kongah Jesuh nih hitihin a chim. “Khuachia cu mi pakhat chungah chuah, thawl a si tik ah umnak dang kawli in a vak leng mang. A hmuh lo tik ah, ka umnak thingah khan va kal than ning a ti. A va kir than tikah a umnak thing cu lawng hirhiar te a va hmuh. Leklak tiah a kal i amah nak sual deuh hawikom pasarih a va rawih hna i, cu mipa sining cu a hlan nak hmanh kha fakpi in a zual deuh” (Luke 11:24-26). “An cung i thil a cang mi nih phungthlukbia a diknak kha a langter”. Uico nih a luak a ei than ti le vok cu kholh len hman ah cerhut ah ai bual than ko ti in. (2 Peter 2:22).

Hi ca thiang nih hin hnu tolh mi (le a lung a thleng bal lo mi) minung thinlung umtuning cu fiangte in a kan cawngpiak. Sualnak nih a hrokhrawlak vialte he a um hnawh i a uk. A mithmai bak hmanh in a lungthin um tu ning cu a langtawn. Sualnak he cun hmunkhat ah a um khawh lo caah Thiang thlarau thuro nunnem cu thinlung chung cun chuah ter a si cang. thinlung cu Pathian biakinn he, Sehtan umnak he cun a sikholo. Pathian bia-vanmi zong ngaihchia te in, a kal cang, fapa tlaw bantuk khan ngaihchihnak thinlung kuaibu he ‘ka tho lai i ka pa sin ah ka va kal lai i, ka pa, na sin le Pathian sin ah ka sual cang, na fa ti awk ka tlak ti lo’ (Luke 15:16-20) tiin ngaihchihnak a ngei pingpang hnga maw tiah hnu lei a mer hnawh pah lengmang. Fapa tlaw pa kha a pa nih ai ngaihchih mi a fapa a hmuh tik ah lunglawm te in a rak pom hlawm i, a rak ngaihthiam.

Hi hmanthlak chung i thinlung nih hin ngaihchih taktaknak thinlung siseh, Pathian lei hoihnak siseh, Jesuh kehram ah ngaihthiamnak halnak siseh, a langhter lo. A chia tha theidannak lung cu thirlin khangh i daih ter mi bantuk a si. Hna cu a ngei ko' na in Jesuh lennak aw nem a thei kho lo. Mit a ngei na in a kehram i donghnak a ngei lo mi Hell awng kawlong kha a hmu kho ti lo. Sualnak chung i tlonlen kha ningzahnak cang a hngal ti lo. Sehtan cu a lungthin chung Singpahrang thutdan ah a thu i a uk cang. Lenglam tu cun, vaibar lo bangin, Pathian bia mi um tu ningin a um i si rang thuh mi thlan bangin "a lang a tha ngai a lo i a chung lei ah mi ruhro le ruak thu man in a khat tung" (Matt. 23:27).

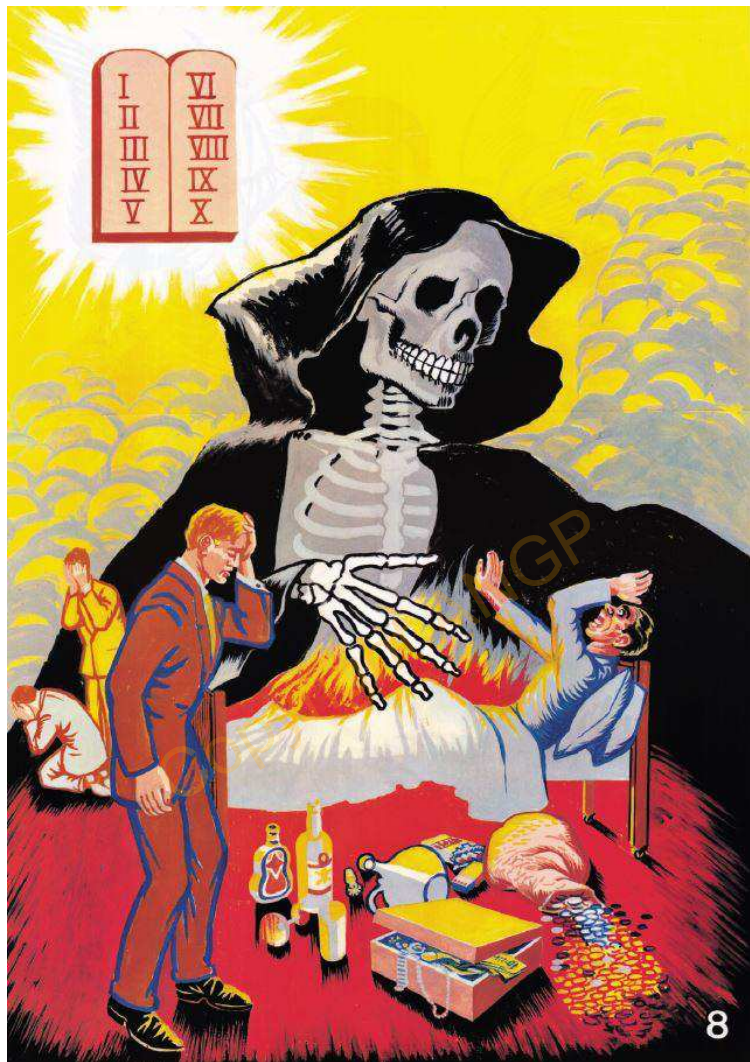
Lih hna i an pa nih biatak Thiang Thlarau hmun kha a rawlh. Saram vialte, sualnak vialte kha, khuachia le thlarau thurhnawm vialte he kut seh in an um i, a lungthin kha an umnak, zeiti hmanh in hi vialte sin hin luat ding i tim sehlaw a luat kho ti lo, an temtawn dih cang. "Moses nawlbia a buartu cu an sualnak a fian ah cun tehte pahnih in a cung lei an um ah cun zangfahnak um lo in thah an si ko. Cutiasiahcun, Pathian fapa, zeirel lo in a tuah tu le, sualnak in a thentu a thisen Pathian biakamnak, zehmanh lo i a chia tu le, velngeihnak Thiang thlarau a serhsat tu cu zeitin dah a si chinchin lai? Zeitluk dah in dantatnak ai huah chinchin lai ti kha ruah ko uh!" (Heb. 10:28,29; 2 Peter. 2:1-14).

Hi hmanthlak hi hawidawt na thinlung umtu ning he ai khah sual citcet ah cun na thinlung chungril in Pathian sin ah au

ko, ngol hlah! “A tu le zungzal in, amah in Pathian sin a fuh mi poh cu a khamh khawh ko hna” (Heb. 7:25), ngaihchihnak taktak he a sin na rat ahcun na sual an ngaithiam khawh i lunglawm te in an ngaithiam lai. Na chung i khauchia le a hrihruai vialte zong kha, lungawite i a nawl na pek ah cun, a thawl dih khawh fawn hna. Thingmui pa bang khan, “na duh ah cun na ka thianter khawh” ti law Jesuh cu, zangfahnak in na chungah a tha lai i, “ka duh ko, thiang cang” an ti ko lai (Mark 1:40-41). Sihmansehlaw, na lung a khon rih i cunak nak in muihnak na duh deuh tu ahcun ruahchannak a um lo, bawmh khawh zong na si lo, zeicahtiah nunnak nakin thihnak cu pei nei thim deuh cu!- “Sualnak man cu thihnak a si” (Rom. 6:23).

HMANTHLAK PARIATNAK

Hika ah hin a lung a khong mi misual, Khrih zulh dingin lung thlennak tuah hngap duh lo in tuata, tuata a ti lengmang mi, thihnak nih a then khawh, a pumsa fahnak in a khat, a nunnak cu thih tihnak mimaan nih a naam. Thihnak (Mi ruh khua) cu ruah lo lio le duh lo lio can ah a ra phan. Sualnak, nuamhnak vialte kha an lo dih cang, tih a nung taktak mi le thla kawkbar taktak mi sualnak man cu ton a hau ko cang. Hell temhinnak vialte zong a tak in a sin an phan thlacam ai timh hnik ah A vel ngeihnak sau tuk a rak hmuhoih cang mi Pathian cu chawnh khawh awk in a hmu kho ti lo. A hawidawt le nih a ihnak kan i dir hmanh an tuk a sum cang! Hnemhnak bia an chim ve mi hna nih khan sullam a ngei kho ti lo. A

8. MISUAL BIACAIHNAK

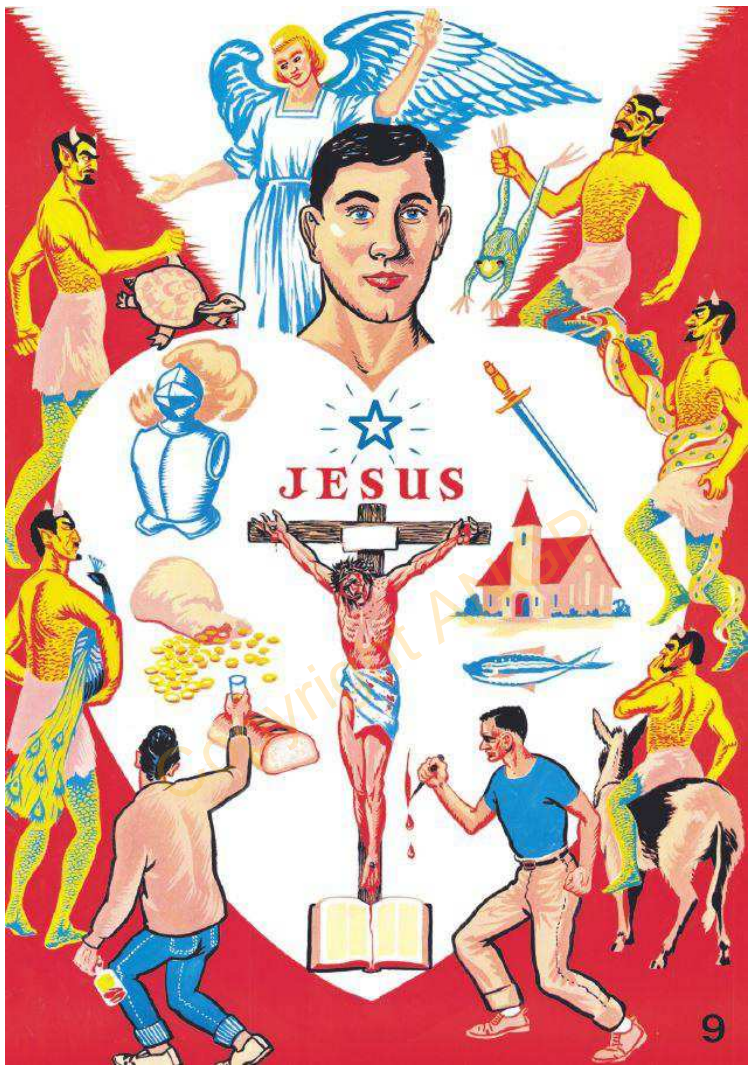
ngeihchiah vialte hna nih khan a nun sauhnak ah siseh a thlarau khamhnak caah siseh, a thinlung temhinnak chawn deuh awk ah siseh, zeihmanh an tuah kho ti lo. A thinlungin Pathian a ruah hnik ah a ruat kho lo. Zeichahtiah khua nih can a pe duh ti lo.

A rak dih tuk i a rak nun hnawh chan ni thil hna nih khan, a nih sawh mi an lo. A Pastor te le khrifa upa hna, a hrinthar hmanh a hrinthar lo mi hna zongnih kham an bawm kho ti lo. Zeichahtiah Pathian dawtnak kha a rak hlawt cang i a biacaihna tu a ing cang. Atu ah cun “a nungmi Pathian kut tuar cu thil tihnung taktak a si” (Heb. 10:31) ti kha a von hngalh ruang mang cang. A can a rem tik ah asilole a thih lai te tal ah cun a nunnak Pathian sin i pek te ding cu a rak i ruat ko na in a tuah manh ti lo-a tlai ai cang. Minung thong tampi hna cu ruah lo pi ah, chikhat te ah an thi i an thih lai te hmanh ah Pathian lei i i mer manh lo in an um. Cucaah a can a um lio ah, Amah a nai lio ah Pathian lei i i mer cu a herh taktak mi a si. A thih ni ah Pathian khamhnak le hnemhnak bia thlun tu theih ti lo in, a nun lio i a dawtnak le a ngeihthiamnak a chan chung a rak hlawt mi bia caih Bawi Jesuh nih, “kal ko, nang cu Pathian chiatserh mi na si, zungzal meidil, Sehtan le a mi hna ca i timh mi ah cun vakal ko” (Matt. 25:41) a ti mi bia tu a theih ai. “Mi vialte hi, kan thi cio lai, caah Pathian nih bia a ceih hna lai” (Heb. 9:27).

HMANTHLAK PAKUANAK

Hi hmanthlak nih hin tukforhnak le hneksaknak fakpi pi kha Pathian bochannak a thlah lo nak in a tei mi thinlung a hmuhsak. A kam kip in tukforhnak a rak ing ko na in, Jesuh Khrih thawngin a dongnak tiang a zumhnak ai thlah peng ca ah fekte in a dir. Khrifa thik zuamnak ah vaitel ve lawng siloin, ngol lo in a tli, tinh mi i seh chin bu te in a thi, “Jesuh cungah a mit a chiah peng, Amah ah cun kan zumhnak cu a hram in a dongh tiang ai bunh” (Heb. 12:1,2).

Sehtan le khuachia vialte nih zumtu thinlung cu an kulh, Pathian fa cu a ping i hruai an timh. Porhlawtnak, Phaisa duhnak, nunning hnawmtam, le thil dangdang hna hi an si. Pawlai can ah kha cer (la) kan hmun, sualnak cu mi dang, phun dangdangin kan sinah a ra kho ti nak a si. Sihmanhsehlaw, a ralring mi khrifa nih cu, biaknak mui i a rat zongah, ceunak vanmi mui i a rat zongah, a rak hngalh khawh. Zeicahtiah Pathian bia le Thiang thlarau nih biatak ah cun an hruai peng. Zuhrai ai put i a lam mi nih hin vulei nuamnak in a tukforh tinak a si. Sihmanhsehlaw a tei lo zeicatiah sualnak pumsa duhnak he pehtlai in a nih cu Khrih he thah ti a si cang. Pakhat pa nih namte in a chunh; serhsatnak, thangchiatnak, nihsawhnak le tlerkhawnnak vialte, zumtu ai ti ve mi hna mi tampi sin in an chuak i zumtu taktak thinlung kha namte bantuk in an chunh tawn. Asinain minung bia cu ze ah a rel lo i Pathian bia tu kha

9. TEITU THINLUNG

biapi ah a chiah. Jesuh bia kha a cin peng. “Ka zultu nan si ruangah mi nih an in serhsat hna, an in hrem hna i lih tha lo vialte an in puh tik hna ah lunglawm mi nan si. I lawm u law i nuam ko u, zeicahtiah vancungah laksawng nganpi chiah piak nan si ko” (Matt. 5:11,12).

Pathian dawtnak in i thenh khawh dingin Sehtan le kan sinak soal nih a zual peng. Asinain thenh khawh a si lo, “aho nih dah Khrih dawtnak he cun a kan then khawh lai? Harnak nih maw, teminnak nih maw, hremnak nih maw, thihnak nih maw, zeital nih an kan then kho hnga maw? “(Rom. 8:35). “Zei hmanh nih an kan then kho lai lo, hi thil vialte hna chung hin a kan dawtu thawngin kan nih cu teitu hna nakin teitu kan si deuh” (Rom. 8:37). A donghnak ah, Bawipa he nan i pehtlainnak thawng le a thawnnak a nganmi thawngin nan thazang cu, thawnter chin ko u. Khuachia hlennak kha nan doh khawhnak hnga Pathian nih an pek mi hna ralthuam vialte kha i hruk u. Nan ral cu nan rak dohkhawh lai i a donghnak tiang nan i tuk hnu zawngah nan hmun ah um fektein nan dir kho lai. Cuaah Tuukhal Bawibik kha a rat tikah a ziam kho lo mi sunparnak bawi luchin cu nan hmuh lai (Efe. 6:10-18, 1 Peter 5:4).

ARFI a chia tha thleidannak thinlung arfi cu a thiang i a tleu. A thinlung cu zumhnak in a khat i, Thiang thlarau in khat ter a si. Vancungmi Pathian bia nih a dongtiang thlah lo in ai tlaih i teinak a hmu mi hna ca i laksawng ngan chiah piak a si mi kha a chimh than peng. “Teinak a hmu mi hna cu

Pathian dum chung i nunnak thingkung tlai kha einak nawl ka pek hna lai.” “Teinak a hmu mi cu thih hnihnak nih a hmu ruang ti hna lai lo.” “Teinak a hmu mi cu thuhmi mana a cheu kha ka pek hna lai. Min thar aitial mi lung rang zong ka pek hna lai.” Teinak a hmu mi hna, ka duhnak a dongh tiang a tuah mi hna cu ka pa sin in ka hmuh mi nawl ngeihnak kha ka pek ve hna lai.” “Teinak a hmu mi hna cu hihna bantuk hin a rangin thuamh an si lai i, nunnak cauk chungin anmin ka tial lai lo. Ka pa le a vancung mi hna hmai ah zapi theih in keimah ta an si ti kha ka thanh lai”. “Teinak a ngei mi cu ka Pathain biakinn ah suut tungah ka ser hna lai i, ze tik hmanah an kal tak lai lo”. “Teinak a ngei mi cu ka Bawi thutdan kam ah thutnak nawl ka pek hna lai, keimah cu theinak ka ngeih i atu ah ka pa Bawi thutdan kam ah ka thut bantuk hin” (Bia. 2:7, 11,17,26; 3:5,12,21).

TANGKA BAWMA TLE mi nih hin, a thinlung siloin a chawva zong Pathian sin ah pek dih a si ti kha a langhter. Paisa a pingpang i hmang lo in sifak bawmhnak caah a hman. cheuhra cheukhat hna, thawhlawm dangdang hna, a ngeih mi poh Pathian ram le pennak ca lawngte ah a hman hna.

NGA LE CHANGREU tlangli mah i tei khawhnak le nunnak thianghlim hmuhsaknak an si. A nunnak kha zu in siseh thil thianghlim lo mi einak in siseh a thur ter lo (Lam. 15:20). Kuak le hmuam mi phunkip in a pum Pathian baikinn kha a thur ter lo hlei ah, a paisa zong a pamhmai ter lo. Rit khawh mi thil si phunkip a tawng lo i a thianghlim mi

le pumsa caah a thahnem mi rawl lawng kha a ei. A thinlung cu thlacamnak inn ah a ser. Zei bantu khua can le thil a phunphun karlak zawngah Pathian biak can kha tihzah upatnak he tloh lo te in a kai zungzal. Thlacam kha a duh ngaingai, a khri fabu he siseh, a inn chung khar he siseh, amah lawngin siseh a cam zungzal zeicahtiah khri fa cu Pathian he bia i ruah lo in a thang kho lo ti kha a hngalh.

CAUK KAU CIA nih hin Bibla cu a ca ah kaucia a si ti a langter. Nifa te in a rel i a chungin fimnak thazaang, nunnak le ceunak pin ah ti cawklo rumnak a hmuh. A caah lam hruaitu meiin le Sehtan teinak hriamnam ah a cang. A thlarau caah nitin rawl, tihal riamhter tu ti thiang, thiangte in a khawlh tawn tu ti le amah le amah ai bih tawnnak thlalang a si.

A vailamtah put kha a nuamhnak a si zeicahtiah vailamtah lo in laksawng a um kho lo ti kha a hngalh. Amah cu Jesuh Khrih he hmunkhat ah nunnak thar ah thawhtan ter a si cang ti kha a hngalh ca ah a thinlung cu cunglei thil ah khin a chiah, cu ka i a um mi thil lawng kha a ruat, vulei thil cu pakhat hmanh a ruat ti lo (Kol. 3:1-2). Pathian tonawk ah timhcia a si. A mah cu tiva kam i phun mi thinkung, a hnah a uai bal lo i a can hman te in a tlai mi bantu khua a si (Sam. 1:3); mitsur nge taktak a thei tampi a tlai mi bantu a si. Thihnak, tihnak a ngei lo, zeicahtiah Pathian dawtnak Thiang thlarau thawngin a rak cohlan cang mi nih khan a thinlung cu a khah ter caah a si.

HMANTHLAK PAHRANAK

Jesuh nih, “Keimah cu thawhthannak le nunnak ka si.” Keimah a ka zum mi cu thi hmanseh law a nung lai, a nung i keimah a ka zum mi cu a thi bal lai lo” a ti (John 11:25,26). “Ka bia a thei i a ka thlahtu a zum mi nih zungzal nunnak an hmuh. Biaceihnak a ing lai lo, asinain thihnak in nunnak ah a lan cang” (John 5:24). Thihnak nih hin khriha caah cun dantatnak le thihnak a chuah pi ti lo. “Thihnak cu hrawh a si cang, teinak cu a tling cang! Thihnak, na teinak cu khoika ah dah a um? Fahnak mi na pek khawhnaak cu khawzei ah a si?kan Bawipa Jesuh Khrih thawngin teinak a kan petu Pathian cu thangthat ko u sih” (1 Kor. 15:54-57).

Pathian he a nung ti mi le a kal ti mi nih cun thihnak kha an tih lo. A thih can a phak tik ah, lunglawm te in a kal ko lai, Pawl nih a chim bangin, “Hi nunnak hi kaltak in Khrih he um ti cu ka duh ngaingai, **cucu a tha deuh vingvan mi a si**” (Fili. 1:23).

Khriha nih cun Jesuh hmai hmuh kha an i ngaih, amah cu an caah a thi i vailam cungah an sual man a champiak ti hna a si caah a si. Thiang thlarau nih Jesuh bia a von theih ter than mi cu nan lung rethei hlah u, hna beidong zongin um hlah u. Pathian kha zum u law keimah zong kha ka zum ve ko uh. Ka pa in ah umnak khan tampi a um.....ka ra kir than lai i ka sin i um dingin kan lak hna lai” (John 14:1-4). “Mi zei

10. SUNPARNAKIN INN AH A TLUNG

hmanh nih an hmuh an theih bal lo mi, a cang kho lai ti zongah an ruah bal lo mi cu, cu thengte cu Pathian nih Amah a dawtu hna cu i a timh mi cu a si” (1 Kor. 2:9). Hi vulei an nun chungah kan Bawipa Jesuh kaneh zul in a kal mi hna caah a tamh piak mi khualipi ai dawh ning le a sunparnak cu vulei cung holh vialte nih hin a chim in a chim kho lo.

Tihnungmi mi ruh khua (thihnak) can ai ah khan vancungmi Pathian lam kaltu kha hi hmanthlak ah hin a lang. Mipi thlarau thiang te kha Pathian sin i hei kal pi dingin a hngak. A nunnak le a thlarau cu a pumsa thong chung khan chuah ter a si i kutka hun cia chung khan vancung khua ah, Bawipa Jesuh a rak daw ngaingai tu le a caah vailam ah a rak thih piak tu sin ah khan a va phan. Pathian hmai ah cun lunglawm te in donnak an rak tuah i, a Bawipa nih “sal tha le zumthlak ra law ka lunglawmnak hi rak i hrawm ve” (Matt. 25:21) tiah a rak conglawmh. Sehtan nih a cungah zeihman a tuah kho ti lo. “Misifak pa cu a thi i vancung mi nih an cawi i vancung rawl danghnak ah Abraham kam te ah an thutter (Luke 16:22). “Cun vancungin aw pakhat ka theih i, Hihi tialtuah: A tuthok in Bawipa riantuan ah a thi mi cu mi lunglawm an si”, Thlarau nih ‘a si taktak’ tiah a leh. “A rian har vialte in dinhnak tha an hmuh lai, zeicah tiah an riantuannak phichuak nih cun a zulh hna” (Bia. 14:13).

DONGHNAK BIACAH

Dawt mi ca reltu, Pathian nih, an dawtu sin i na nunnak pe kho dingin inbawm ko seh. Atu zongah hin, kaimah lei ah na thinlung dihlak in von i mer” (Deut. 30:2) tiah an sawm leng mang ko. Na thinlung a tha a ba mi, a lung a dong mi le a fak mi cu Jesuh sin ah pe law thinlung thar le ruahnak thar an pek lai. Na thinlung a zer ngaingai mi kha, a duhnak zul lengmang dingin i hlen ter lengmang ti hlah. “Mi cu thinlung chung hin ruahnak tha lo, thil hnawntam a tuah ter tu cu an chuak” (Mark 7:21). Sualnak cu mer tak law a dik mi kha i tlaih, zeicahtiah “sualnak man cu thihnak a si, Pathian laksawng cu kan Bawipa Jesuh Khrih le hmunkhat ah zungzal nunnak a si” (Rom. 6:23).

Cun, nang, Pathian sinah nunnak a pe cang mi, “kan cawnpiak mi biatak hi fektein i tlaih law zulh ding lam tha ah i ser, zumhnak chungah cun hmun ko Bawipa Jesuh thawngin kan ta a si mi zumhnak le dawtnak chungah khan fekte in um ko” (2.Tim. 1:13). Curuanga cun Pual nih 2 Tim. 1:12 ah hiti hin a tial, “ka zumhmi kha ka hngalh i, a sin i ka chiah mi vialte khi ni tianghim te in a ken ko lai ti kha fiangte in ka hngalh”. Pathian na zumhnak kha rak chapchih leng mang, Thiang thlarau thawnnak in thlacam, Pathian dawtnak chungah cun, hmun ko Jesuh kha fekte in i zohchih amah cu lam le biatak le nunnak cu a si, kan Bawipa cu a fa le la dingin a rakir chom ko lai. Siangpahrang vialte Siangpahrang le Bawi vialte Bawipa cu (1 Tim. 6:15).

“Tlu lo in an veng kho tu, soal kop lo le lunglawm in a sunparnak hmai ah an chuahpi kho tu, Amah lawnglawng Pathian a si mi kan khamhtu, kan Bawipa Jesuh Khrih thawngin Pathian sin ah cun sunparnak, lianngannak, thawnnak, nawlungeihnak vialte, chan vialte a luancia a tu le hmailei tiang, zungzal in zungzal um ko seh! Amen” (Jude 24,25).

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialetos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons

Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)